

Exam. Code : 214903
Subject Code : 5403

M.A. Music (Vocal) 3rd Semester
MUSIC AS A COMMERCIAL ART
Paper—X

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :—There are **Eight** questions. Candidates are required to attempt any **five** questions. **All** questions carry equal marks.

SECTION—A

1. What is the inter-relationship of computer as Science with Music ?
2. Explain the basic principle of Thematic Music.

SECTION—B

3. What are the various Job Opportunities and Scope in Music ?
4. What are the Scientific techniques of Sound Recording in Music ?

SECTION—C

5. Explain the role of Audio Visual Aids in teaching of Music.
6. What is the relevance of Music in promoting commercial Advertisements ?

SECTION—D

7. How will you prepare folk orchestra of Punjab ? Discuss some basic techniques.
8. Explain the contribution of All India Radio in the promotion of Hindustani Vocal Music.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਕੋਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਦਾ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਸੀ ਸੰਬੰਧ ਕੀ ਹੈ ?
2. ਥੀਮੈਟਿਕ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨ ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਅਵਸਰ ਅਤੇ ਸਕੋਪ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ?
4. ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਧੁਨੀ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਦੀਆਂ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਕੀ ਹਨ ?

ਭਾਗ—ੲ

5. ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਆਡੀਓ ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਏਡਜ਼ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
6. ਵਪਾਰਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਕੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਹੈ ?

ਭਾਗ—ਸ

7. ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਆਰਕੈਸਟਰਾ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਰ ਕਰੋਗੇ ? ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸਵਰ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿੱਚ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਕੁਲ ਆਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੋਈ ਪਾੰਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੇ। ਸਭੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ਕ

1. ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਕਾ ਸੰਗੀਤ ਕੇ ਸਾਥ ਪਰਸਪਰ ਸੰਬੰਧ ਕਯਾ ਹੈ ?
2. ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਗੀਤ ਕੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਕੀ ਵਯਾਖਯਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਖ

3. ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵਿਭਿੰਨ ਨੀਕਰੀ ਕੇ ਅਵਸਰ ਔਰ ਸਕੋਪ ਕਯਾ ਹੈ ?
4. ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਸਾਊਂਡ ਰਿਕੌਡਿੰਗ ਕੀ ਵੈਗਨਿਕ ਤਕਨੀਕੋ ਕਯਾ ਹੈ ?

भाग—ग

5. संगीत के शिक्षण में श्रव्य-दृश्य सहायकों की भूमिका स्पष्ट करें।
6. वाणिज्यिक विज्ञापनों को बढ़ावा देने में संगीत की प्रासंगिकता क्या है ?

भाग—घ

7. पंजाब का लोक आर्केस्ट्रा आप कैसे तैयार करेंगे ? कुछ बुनियादी तकनीकों पर चर्चा करें।
8. हिंदुस्तानी स्वर संगीत के प्रचार में ऑल इंडिया रेडियो के योगदान की व्याख्या करें।